

Tanmese ágrólszakadt szoftvereseknek

A történet szereplői kitalált figurák. Valódi személyekkel való bármilyen hasonlatosságuk kizárólag a véletlen műve.

Hol volt, hol nem volt, réges-régen, amikor a hülyét még pontos jóvel írták, élt egy ember, Programozó Péter. Egyszerű, hétköznapi ember volt, nem esett felzárkózásokba: mértéktartóan foglalkozott a számítógéppel. Nyolcra járt dolgozni munkahelyére, a Bibliofil Könyvüzda és Üvegmozsoló Rt.-be, ahol programozóként kereste a kenyerét. Munka után otthoni gépén még tett-vett egy kicsit, de úgy éjjel 1-2 körül mindig befejezte a gépezést. Mivel családszerető ember volt, fennmaradó idejét rájuk fordította, valamint alváshoz.

Programozó Péter barátjával, Hardver Henrikkel 1990. december elején szóbeli megállapodást kötött egy nyilvántartó program elkészítésére. Hardver Henrik akkor még a Fogaskerék Fogatlanító Kiszövetkezet boltjában dolgozott üzletvezetőként, és mint közvetítő szerepelt az ügyben. A munka az Ideál Trikónyútó és Tekebáb-gömbölyítő Kiszövetkezet részére készült. A feladat rövid, szóbeli ismertetése alapján (hozzávetőleges mézónévek, főbb funkciók: bevitel, keresés, törlés, nyomtatás) Programozó Péter

február hóban kell majd üzemelnie, Henrik 20 ezer erdei faszetont ígért.

A program elkészítése közben, több ízben, olykor a korábbi állapottal homlok-egyesen ellenkező módosítási igények miatt, szintén szóbeli megállapodással abban egyeztek meg, hogy a pluszmunka-beli ráfordítás 10 ezer erdei faszetonnal emeli a végösszeget. Ezt a tízezer erdei faszetont a munka várható bizonytalan kimenetele miatt és saját munkája védelmében előlegként igényelte Programozó Péter, és 1991. április elején meg is kapta Hardver Henrikől. A módosítási javaslatokat kézzel írt, kisméretű papírcetliken vagy telefonba diktálva kapta, e javaslatok olykor nem is létező vagy már régen megoldott problémákat kívántak megoldatni. Legjobb tudása szerint igyekezett megfelelni a kívánalmaknak, a kért módosításokat végrehajtotta. Itt jegyezzük meg még, hogy az Ideál Trikónyútó és Tekebáb-gömbölyítő Kiszövetkezettel, mint végfelhasználóval, nem tudott közvetlen kapcsolatba kerülni. Hardver Hen-

Említtette még, hogy most akartak éppen reklamálni a késés miatt Hardver Henriknél. Bemutatkozás után csodálkozva vette tudomásul, hogy Programozó Péter írta a programot, mert ők úgy tudták, hogy azt Hardver Henrik készítette.

E momentumnak Péter nem akart túl nagy jelentőséget tulajdonítani, és a program winchesterre másolása után részletesen bemutatta annak működését. Nemérth-Schemmth Nóra — Péter benyomása szerint — nem ismerte a számítógépet, nem tudta kezelni a billentyűzetet, az alapvető DOS-ismeretei is hiányoztak. Példaként említjük meg, hogy a program előző verziója egy MALLYOM nevű al-könyvtárban szerepelt, és ezt Nóra mint programozási hibát kérte számon Péteren. Megkérdezte még, hogy immár megpróbálkozhat-e adatbevitellel is, ami azt árulta el, hogy a februártól szállított verziókat ki sem próbálták. Ezt támasztotta alá az igényük is, hogy minden mezőre érvényes keresést reklamáltak, holott az a legeslegelő verzióknál már rendelkezésre állt.

átadott a legelső változathoz. Nemérth-Schemmth Nóra e probléma megbeszélés-ekor is teljes tájékozatlanságról tett tanúságot, nem ismerte például a TURBO gomb funkcióját, valamint „szép pasztell” színeket kívánt a programba.

Az elnevezésszerű változtatásokat és az új mező beillesztését Péter még AZNAP végrehajtotta, és másnap (1991. június 12-én) délelőtt 9-kor telefonon jelentkezett. Elmondta, hogy azonnal végrehajtotta a kívánságukat, és ezzel a maga részéről bizonyította a pozitív hozzáállását. Közölte: nem biztos, hogy a héten személyesen el tudja vinni a programot (lévén neki is a munkaideje délelőtt), valamint kijelentette, nem tart igényt a jövőhagyó aláírásuk-ra, viszont ez a változtatás volt az utolsó, a munka kifizetéséig semmilyen további munkára nem hajlandó. Megemlítette még, hogy így legalább ők is érdekelték abban, hogy a közvetítőt rábírák a fizetésre. Ennél a pontnál Nemérth-Schemmth Nóra szó nélkül lecsapta a telefont.

Tudnunk kell még, hogy az 1.00-s ösverziót kivéve, teljesen futáskorlátozás és védelem nélküli volt a program, vagyis Programozó Péter százszázalékosan ki volt nekik szolgáltatva. A programból a közvetítő kifejezett kívánságára kivette a saját programjaira jellemző (Kompjú Teréz Company) jelölést is. Körülbelül 100-150 órát igényelt a program elkészítése, ezt a hétvégi és esti szabadidejében, saját gépén végezte.

1990. december 10-én elkezdte a munkát. A szóbeli megállapodás szerint a program elkészítéséért, melynek 1991. január vagy

rék kifejezetten ragaszkodott ahhoz, hogy csak ő közvetíthet közöttük.

Programozó Péter már több ízben érezte úgy, hogy a munkát becsülettel bevégezte, amikor is újabb javaslatok, apróbb változtatások igénye merült fel. Ekkor Hardver Henrik megígérte, hogy haladéktalanul eljuttatja hozzá ezeket az immár végső igényeket. Ám ez egy hét elmúltával sem történt meg. Sokadik telefonos és személyes érdeklődése után kapta Programozó Péter azt az instrukciót, hogy vegye át személyesen az említett listát az Ideál Trikonóyító és Tekebáb-gömbölyítő Kiszövetkezetnél (Dob-Perghő Dániel út 41.). Ezt másnap meg is tette, de a helyszínen csak a papírt találta. Olyan, a program szempontijából kompetens szemlélyiséggel nem találkozott, aki szóbeli kiegészítéseket, magyarázatot fűzött volna a kívánalmakhoz. Meg kell jegyeznünk, ez volt az első, rendes A/4-es lapon, részletesen taglalt módosítási javaslat, amelyet a kezébe vehetett. Mindez 1991. június 6-án, csütörtökön történt. A következő hétfőig a lehetséges, vagyis a program egészével nem ütköző módosításokat végre is hajtotta.

Ugyanúgy, ahogyan korábban is szokta volt, a kész programot most is Hardver Henriknek — immár a Mutató Nélküli Óralap Mechanikai Kft. dolgozójának — kívánta eljuttatni, és vele a számlázást megejteni. Henrik úgy rendelkezett, hogy vigye el a programot az Ideál Trikonóyító és Tekebáb-gömbölyítő Kiszövetkezet-hez, és ott még aznap (1991. június 11-én) kifizetik a munkáját. Programozó Péter el is ment, és a program friss verzióját átadta, a hozzá tartozó teljes dokumentációval együtt, Nemérth-Schemmth Nórának, az Ideál dolgozójának. Nóra elmondta, hogy ő az új gazdája a programnak, az utolsó módosítások saját igényei, és ő fog dolgozni a programmal.

Nemérth-Schemmth Nóra tulajdonképpen elfogadta a program egészét, de rámutatott néhány kisebb, elnevezésbeli pontatlanságra, és egy teljesen új mező felvételét kérte. (Ekkor a program az 1.08-as verziószámánál tartott.) A program egésze végül is fedte az elvárásait, de amikor a szerződésrészletben szereplő programátadási és próbatüzelési igazolásra kért Péter egy aláírást, Nóra először azt mondta, hogy ő nem jogosult semmit sem aláírni, majd kijelentette, hogy csak az imént említett változtatások elvégzése után hajlandó aláírni a szerződés eme mellékletét. Ennek ellenére még további feladatokkal kívánta megbízni Programozó Pétert, például azzal, hogy a játék- és grafikus programjait használt egeréhez írjon egy ki-be installáló programot, valamint hogy az elképzeléseikhez illeszkedő billyetüzetátdefiniálót is írjon vagy vigyen nekik — pedig Péter egy magyar ékezetes átdefiniáló szabad szoftvert már

írt már sem a késedelemért, sem a kapcsolat megromlásáért nem érezte magát felelősnek. A közvetítővel való kapcsolattartás szinte tarthatatlan volt, visszahívást alig kapott, ígéreket annál többet. Neki kellett olykor több napon át telefonálnia, hogy Hardver Henriket el tudja érni. A végső, 1.09-es verziószámú program tehát nála volt, és készségesen át is adta volna, ha munkája ellenértékét kifizetik.

Ezt június 13-án végre el is tudta érni, határozott fellépése hatására megkapta végre a hiányzó összeget, csak Hardver Henrik panaszkodott, hogy ez neki mekkora veszteség. Programozó Péter csendesen megkérdezte, hogy ő elvégezte-e vagy sem a reá bízott feladatot. Hardver Henrik szavaiból kitetszett, hogy az Ideál Trikonóyító és Tekebáb-gömbölyítő Rt. közben megszűnt. Programozó Péter ezt nagyon sajnálta, majd távozott.

(Folytatás a 23. oldalon.)

KÁBEL KÖNIG HUNGARY Kft. Computer- és Speciálkábel

KEDVEZMÉNYES KOAXKÁBEL-AKCIÓT HIRDET
1992. augusztus 3-tól 31-ig.

RG 58 (50 ohmos)

RG 59 (75 ohmos)

RG 62 (93 ohmos)

* 1000 méterfől

*** 28 forint/méter**

*** 28 forint/méter**

*** 28 forint/méter**

Az árak az áfát nem tartalmazzák.

Azonnali szállítás budapesti raktárról:

1033 Budapest, Búza utca 12. Telefon: 180-3722 Telefon/Telefax: 180-5922

Már több hónap is eltelt, amikor lakás-telefonján jelentkezett egy bizonyos Fűrész-Bakh Béláné, az Északi Búbánat Jegelt Tengerihál-szállítási Rt. igazgató-helyettese, hogy egy kis segítséget szeretné kérni. Hardver Henrik adta oda neki a programot, csak sajnos nem tudja rendesen használni, mert a program minden lapján megjelenik az „Ideál Trikonvítő és Tekebáb-gömbölyítő Rt. jogos tulajdona” felirat, és ezt Hardver Henrik instrukciói ellenére sem tudja kiszedni a PC TOOLS-zal. (Zárójelben jegyezzük meg, hogy Programozó Péter nem szerette a fércmunkát, feladatait igyekezett becsülni, és igényesen elvégezni. A feliratokat XOR-ral és még egy másik, ASCII kódeltolási módszerrel is elkódolta programjaiban.)

Programozó Péter ettől kissé meglepődött, majd rövid gondolkodás után megígérte, hogy vissza fogja hívni Fűrész-Bakhné. Azonnal tárcsázta Hardver Henriket, és magyarázza meg a dolgot. Henrik azt mondta, ő a programot ingyen átadta az Északi Búbánatnak, ahol Fűrész-Bakhné a személyes barátja, és az Ideál Rt.-vel való összeveszés miatt itt fog futni a program. Programozó Péter végül is belátta, ez egy lehetséges jó befejezés lesz, kijavította a feliratokat a

programban, és azt a részletes dokumentáció egy példányával el is vitte Fűrész-Bakhnénak. Bemutatta neki a program működését, és aláíratta egy elismervényen a szoftver átvételét.

Élt boldogan Programozó Péter, amikor — már majdnem egy év elteltével — telefonon kereste őt az Északi Búbánat Jegelt Tengerihál-szállítási Rt.-től O. Rigó Oszkár. Mondta, hogy ő már három napja segítség nélkül, egyedül is le tudja űtni az ENTER billentyűt, viszont mégsem érti ezt a programot, nem kaphatna-e valamiféle leírást. Programozó Péter megemlítette, hogy ő annak idején adott dokumentációt is, de O. Rigó Oszkár arról mit sem tudott. Kerestek hát egy közös időpontot, a sürgősség miatt már rögtön egy tíz nappal későbbi találkozásban egyeztek meg. Akkor Programozó Péter átadta a dokumentáció egy újabb példányát O. Rigó Oszkárnak. Fűrész-Bakhné is jelen volt, és szerfelett örült. Örömet is sem csökkentette, hogy alig 20 másodperces keresés után (Jé, mi ez itt?) mégiscsak megtalálta az elsőként kapott leírást.

A komoly felhasználást az is bizonyította, hogy az eltelt hónapok alatt már több mint 5 darab rekord is rögzítésre került. A beszélgetés alatt O. Rigó odasúgta Péternek, hogy nem érti ezt az egész masinát, és hogy ebben Fűrész-Bakhné sem tudott neki segíteni, pedig

felvesz havonta több ezer erdei fazsétont programkarbantartás címen. Péter az XT winchesterén még egy árva dBASE-t sem tudott felfedezni, a hely nagy részét a VGAMES alkönyvtár foglalta el. Azon tűnődött, hogy mivel szerződés nem készült, a programot az Északi Búbánat Jegelt Tengerihál-szállítási Rt. legálisan meg sem vásárolta, és úgy látszik, olcsóbb őt személyesen behívni, mint a kézikönyvet a polcra levéve, azt elolvasni. Programozó Péter levonta a végső konzekvenciát, és elhatározta, ezentúl az alábbi szabályokat fogja betartani:

— Ha van is közvetítő, maximum tíz százalékot kaphat, és a háttérben maradva, nem akadályozhatja a megrendelővel való közvetlen kapcsolatot.

— Csak korrekt és kiszámítható partnerekkel fog üzletet kötni, inkább keressen kevesebbet, ámde ne kelljen literszámba kanaliznia az ALMA-GEL-t.

— Minden munkájára szerződést fog kötni, a specifikációk és határidők részletes írásbeli rögzítésével.

— Kiköti, hogy a program nyers, már működő, de még tesztelendő változatának átadásakor legyen kifizetendő a vételár fele.

— A munkák átvételét mindig írásban is igazoltatni fogja az átvétellel.

Ha Péter a konzekvenciát le nem vonta volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Programozó Péter